

Hållbar Utveckling av Inkluderande Förskolor: Ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt

Patrik Arvidsson

Johanna Lundqvist

Avdelningen för Specialpedagogik, Mälardalens universitet

Föreliggande forskningsprojektet handlar om inkluderande förskolor. I projektets första studie (Lundqvist & Arvidsson, 2024), som är en fallstudie, undersöks ett pågående utvecklingsarbete vid en förskola som planerar att bli än mer inkluderande för barn med funktionsnedsättning. Data samlas in genom observationer och intervjuer. Förskolan öppnar en ny avdelning, erbjuder olika typer av stödinsatser och tillämpar integrerade aktiviteter. I den andra studien, som utgörs av multipla fallstudier (Lundqvist, 2022, 2023), undersöks arbetet vid förskolor som inkluderar barn med funktionsnedsättning. Observationer och intervjuer genomförs. Förskolorna erbjuder stödinsatser och tillämpar fullständig inkludering, delvis inkludering eller utomhusinkludering. I studien undersöks även hur stödinsatser främjar delaktighet i lek (Lundqvist, insänt manus) och undervisning (Lundqvist, 2024) genom singel-subjekt-design, hur digitala verktyg främjar inkludering genom observationer (Lundqvist & Arvidsson, 2024) och hur barn med funktionsnedsättningar upplever aktiviteter vid inkluderande förskolor genom bildunderstödda intervjuer eller ombud (Lundqvist & Arvidsson, under bearbetning). I den tredje studien genomförs litteraturstudier (Lundqvist, under granskning; Lundqvist & Soukakou, under granskning) om metoder och verktyg som kan understödja utveckling av inkluderande förskolor. Litteraturstudierna utgår från identifierade utvecklingsbehov i projektets tidigare studier. Ett behov gäller upprättande av lokala verksamhetsplaner och ett annat behov gäller utvärderingar av inkluderande undervisning och arbetssätt. I projektets fjärde och sista studie (Lundqvist & Soukakou, under granskning; Lundqvist, under bearbetning) undersöks hur sådana verksamhetsplaner och utvärderingar uppfattas vara ledning och personal vid inkluderande förskolor behjälpliga. Dialogseminarium och ett strukturerat observationsverktyg används. Lokala planer uppfattas viktiga och ökar inkluderande förskolors kvalitet. Vad gäller utvärderingar föredras en kombination av strategier framför en strategi. Forskningsprojektet följer god forskningssed, finansieras av Forte och presenteras vid konferensen. Det bidrar med kunskap som banar väg för hållbar utveckling av inkluderande förskolor och ett liv som andra i gemenskap med andra.